

Wrocław, 1 marca 2018 roku

WK.WR.40.51.2017.424

**Pan
Jan Kownacki
Wójt Gminy Oława**

**Pl. Marszałka J. Piłsudskiego 28
55-200 Oława**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) przeprowadziła w okresie od 14 listopada do 22 grudnia 2017 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Oława. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 3 stycznia 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracowników Urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy Oława nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Dokumentacja przyjętych dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Oława zasad rachunkowości, wprowadzona 14 sierpnia 2012 r., nie została zaktualizowana po wejściu w życie rozporządzenia z dnia 2 listopada 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1954). Zakładowy plan kont uwzględniał konta 770 „Zyski nadzwyczajne” oraz 771 „Straty nadzwyczajne”. W świetle art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm., obecnie Dz.U. z 2018 r., poz. 395) kierownik jednostki w formie pisemnej aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Wpłaty petentów do kasy Urzędu za okres od 1 do 30 czerwca 2017 r. ujęte w raportach dochodowych (*dochody, śmieci*) ewidencjonowano na stronie Wn kont 101-06 „Kasa” i 101-07

„Kasa” w korespondencji z kontem Ma konta 141 „Środki pieniężne w drodze”, zamiast Wn 101 Ma 221. Było to niezgodne z zasadami prowadzenia kont 141 i 221 zawartymi w przyjętych w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości, z którego wynikało, że: na stronie Ma konta 141 ujmuje się zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze oraz na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych. Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Od 1 grudnia 2017 r. wpłaty do kasy ewidencjonowane są w prawidłowy sposób (Wn 101 Ma 221).

Na dowodach kasowych (listach wypłat, fakturach, nocie księgowej) ujętych w raportach kasowych z czerwca 2017 r. odbiorcy gotówki w kasie Urzędu kwitowali jej odbiór tylko podpisem na danym dowodzie kasowym bez zamieszczenia daty otrzymania gotówki. Powyższe było niezgodne z zapisami obowiązującej w Jednostce instrukcji kasowej (zarządzenie nr 135/2012 Wójta Gminy Oława z 31 lipca 2012 r., zmienione zarządzeniem nr 172/2013 z 4 grudnia 2013 r.), w którym zawarto zapisy: odbiorca gotówki kwituje jej odbiór swoim podpisem na danym dowodzie kasowym w sposób trwały, atramentem lub długopisem. Powinien również zamieścić datę otrzymania gotówki oraz art. 21 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynikało, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu.

Zapisy na kontach analitycznych 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” oraz 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” w 2016 r. prowadzono niezgodnie z przyjętymi w jednostce zasadami (polityką) rachunkowości.

Konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” i 240 „Pozostałe rozrachunki” według stanu na 31 grudnia 2016 r. wykazywały „per salda” zaś konta analityczne prowadzone do tych kont wykazywały salda Wn i salda Ma. Powyższe naruszało zasady funkcjonowania kont 201 i 240 określone w przyjętych w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości (konta rozrachunkowe zespołu „2” są kontami aktywno-pasywnymi dwusaldowymi: saldo Wn, oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań). Stosowanie do art. 7 ust. 3 powołanej ustawy o rachunkowości nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów (...).

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. oraz w sprawozdaniu Rb-Z kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2016 r. nie wykazano zobowiązania wymagalnego w kwocie 2.066,66 zł, wynikającego z faktury nr 1612080149163 z 12 grudnia 2016 r. z terminem płatności 27 grudnia 2016 r. (uregulowanej 5 stycznia 2017 r.). Powyższe stanowiło naruszenie postanowień § 9 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) oraz z § 4 ust. 1 pkt 1

rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.) a także § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 9 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. w kolumnie 4. Plan (po zmianach) w rozdziale 85211 §§: 4300, 4360 i 4700 wykazano odpowiednio kwoty: 4.228 zł, 1.030 zł i 2.700 zł tymczasem z obrotów Wn konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” wynikało, że plan w tych paragrafach wyniósł odpowiednio: 5.228 zł, 730 zł i 2.000 zł (różnice odpowiednio: 1.000 zł, 300 zł i 700 zł). Ze złożonego wyjaśnienia wynikało, że dane do sprawozdania wprowadzono na podstawie zarządzeń Wójta i uchwał Rady Gminy. Powyższe było niezgodne z § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z którego wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W zakresie dochodów budżetowych

Zapisy na kontach ksiąg pomocniczych w zakresie należności pozostałych do zapłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na 31 grudnia 2014 r. nie były zgodne z zapisami na kontach księgi głównej, gdzie wykazano odpowiednio: 444.825,72 zł i 435.364,51 zł (różnica 9.461,21 zł). Powyższe było niezgodne z art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości z którego wynika, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Cztery spośród siedmiu faktur VAT wystawionych przez Wykonawcę zamówienia dot. budowy remizy strażackiej w Siedlcach w 2015 r. na łączną kwotę 174.674,73 zł zapłacono po upływie terminu zapłaty, określonego w § 8 ust. 3 umowy nr 272.41.2015 z 4 maja 2015 r. na 30 dni od momentu wpływu do Urzędu, w tym dwie faktury zapłacono w częściach. Opóźnienia w zapłacie wyniosły od 1 do 12 dni od upływu terminu zapłaty. Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), który stanowił że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Oława na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r., poz. 395) oraz obowiązującej w Urzędzie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w szczególności w zakresie:
 - a) dostosowania dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości do obowiązujących przepisów prawa i aktualnych potrzeb jednostki, stosownie do przepisów art. 10 ust. 2 ustawy,
 - b) uzgadniania sald kont księgi głównej ze stanami kont ksiąg pomocniczych, stosowanie do art. 16 ust. 1 ustawy,
 - c) ewidencjonowania operacji na kontach: 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” oraz 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont,
 - d) wykazywania w księgach rachunkowych Urzędu sald kont syntetycznych zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” (konta 201 i 240) odzwierciedlających rzeczywisty stan należności i zobowiązań.
2. Przestrzeganie zapisów obowiązującej w Urzędzie instrukcji kasowej oraz art. 21 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy o rachunkowości w zakresie zamieszczania daty otrzymania gotówki z kasy Urzędu.
3. Przestrzeganie postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-28S wszystkich zobowiązań, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, stosownie do § 8 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wszystkich zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 9 do tego rozporządzenia.

5. Regulowanie zobowiązań Gminy w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do postanowień art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Mirosława Księżopolska

Przewodnicząca Rady Gminy Oława